

ÖVERKLAGANDE

Båstad, den 20 maj 2013

Till

Länsstyrelsen i Skåne län

205 15 Malmö

Överklagande av beslut D 2013 – 000397, diariernr B 2013 – 000342, avseende avskrivning av olovlig byggnation på fastigheten ELESTORP 6:6 i Båstads kommun

Överklagande

Vi överklagar Båstads kommuns avskrivningsbeslut. Uppförandet av en ny entréanläggning i Norrvikens Trädgårdar strider mot gällande detaljplan (DP 08). Denna åtgärd borde ha blivit föremål för en formell bygglovsprövning. I sådant fall hade kommunen tvingats beakta det faktum att området nu utsetts till riksintresse. Det är djupt oroande att kommunen på detta sätt kringgått lovplikten och ett demokratiskt fattat planbeslut.

Hemställen

Vi hemställer att länsstyrelsen beslutar att den aktuella entrén återställs och att de skador repareras som uppstått vid entréflyttningen.

Flyttningen av entrégrindarna strider mot gällande detaljplan

Gällande detaljplan för Norrvikens trädgårdar (DP 08) har planinstrumentets starkaste bevarandeskydd: Q och q1, vilket omfattar hela trädgården inklusive nuvarande fruktträdgård. Kulturhistoriskt värdefulla byggnader, särskilt värdefulla trädgårdsanläggningar samt tomter som omfattas av skyddsbestämmelser enligt detaljplan får inte förvanskas. Ändringar eller flyttningar skall tillvarata byggnadens eller anläggningens kulturhistoriska värden (8 kap. 13, 16, 17 och 18 §§ PBL). I ”Detaljplan och områdsbestämmelser”, 2002 års version, anvisas hur detaljplanen ska tolkas. ”Beteckningarna Q och q1 bör förbehållas områden eller byggnader som är särskilt värdefulla, och som därför enligt 3 kap. 12 § PBL inte får förvanskas. Förbud mot förvanskning gäller generellt även om inget särskilt bestämts om detta i planen. Om ett värdefullt område har utpekats och avgränsats i lagakraftvunnen plan innebär det att den värderingen av områdets kvalitet inte senare kan ifrågasättas vid lovprövningen...” (s 102). Trots ovan nämnda planbestämmelser och i strid med vad som är tillåtet inom Q-märkt område har ett permanent ingrepp har gjorts i planens q1-märkta område. I korsningen mellan mittaxeln och den första tvärxeln har ett åtta meter långt betongfundament gjutits. Till fundamentet har de tunga röda entrégrindarna, nu gråmålade, flyttats.

Den nya entréanläggningen som uppförts i tvärxelns siktlinje ut över havet står i stark konflikt med detaljplanens skrivning om betydelsen av ”visuella axlar samt utblickar”. Konflikten förstärks av att anläggningen även bryter mittaxelns berömda siktlinje som uppmärksammas i DP 08.

Entréns placering – en betydelsefull markör

I gällande detaljplan (DP 08) sägs att entrén ska byggas ut på i planen angiven plats. Entrén är inritad i H-märkt område vilket betecknar mark avsedd för ”handel och entréfunktioner”.

Entrégrindarnas placering, i gränsen mellan det H- och Q-märkta området, är alltså väl genomtänkt. Detaljplanen förtydligar: *”Intentionen är att stärka entrépartiet och tydliggöra var besöksdelen börjar - samtidigt som bebyggelsens placering och byggnadshöjd ska samspela med anläggningens övergripande struktur och formspråk.”*

Grinden har i alla tider utgjort en gräns och avskiljare mellan två områden, inom vilka det råder helt olika villkor. Norrvikens entrégrindar anger gränsen för var trädgårdarna börjar och slutar. Deras placering är därför mycket betydelsefull. Den entrékonstruktion det här är fråga om är dessutom ingen ”vanlig” grind. Det är en åtta meter bred och tre meter hög entrégrind som väger tre ton. Dess storlek och konstruktion har krävt åverkan på mark i form av ett stort gjutet betongfundament. Smideskonstruktionen består av en bredare dubbelgrind för uttryckningsfordon omgiven av två smalare grindar för besökare, en för inpassage och en för utpassage. Detta är en klassisk entrélösning vars funktion är att reglera och kontrollera flödet av besökare till och från området.

Genom att flytta entréanläggningen har man i strid mot gällande detaljplan förvanskat och stympat hela trädgårdsanläggningen. Därmed har det som återstår av Abelins världsberömda äppelodling hamnat i området ”utanför” entrégrindarna. Värt att notera är att tanken bakom grindens gestaltning är relaterad till platsen. Dess grenliknande mönstret knyter an till den nu uteslutna fruktträdgården i den ursprungliga och korrekta placeringen av grinden.

Påtaglig skada på riksintresset för kulturmiljövård

Riksintresse är ett allmänt intresse med starkt statligt anspråk. Expertisen vad gäller det nyinrättade riksintresset för kulturmiljövården M 36 Norrvikens trädgårdar finns hos Länsstyrelsen i Skåne. Vi ska därför här bara kort förklara hur vi upplever att ingreppet mot entrén skadar riksintresset.

Som betonas i det kulturhistoriska standardverket om Norrviken, Regionmuseets Rapport 2001: 42, utgörs anläggningens kulturhistoriska värde framför allt av den helhet som stilträdgårdarna, fruktodlingarna och den omgivande naturen tillsammans bildar. Ingen del kan förvanskas eller uteslutas utan att helheten tar skada. Norrvikens helhet är kulturhistoriskt, estetiskt och begreppsligt odelbar.

En bärande tanke i Abelins trädgårdsarkitektur - hämtad från den italienska barocken - var att trädgårdarna skulle samspela både sinsemellan och med omgivningarna genom siktlinjer och utblickar. Vyerna ut över det omgivande landskapet skulle ge ett oändlighetsperspektiv åt trädgårdarna. Överallt har jag, skriver Abelin, ”dragit in omgivningarna i Norrvikens trädgårdar, och var man står och vart man än ser, möter ögat den fria naturen”.

Den långa mittaxeln, som nämns i såväl gällande detaljplan som RAÄ:s beslut om M 36, är anläggningens ryggrad. Den är unik i den internationella trädgårdshistorien. Dess idé är en visionär siktlinje, ett par kilometer lång, som sträcker sig från entrén nära Kattviksvägen genom de forna fruktodlingarna, Barockträdgården och Villa Abelin (vars dörrar sommartid ofta stod öppna), genom Renässanstädgården, ut över Spegeldammen och vidare västerut för att slutligen i Kattvik nå havet. Att skära av mittaxeln med en ny entré vid första tvärsaxeln är ett grundskott mot den strama, geometriska och samtidigt öppna arkitektur som är Norrvikens

signum. Genom att bryta mittaxelns långa siktlinje, genom att störa tvärxelns utblick mot Laholmsbukten och genom att slå sönder helheten har man förvanskat Norrvikens idé och kulturhistoriska värde.

Vi befarar att detta är första steget i den stympling av Norrvikens trädgårdar som Lilla Båstad AB enligt sina offentligt redovisade planer avser att genomföra.

Bilaga 1. Plankarta

Bilaga 2. Flygfoto, Regionmuseets Rapport 2001:42

Bilaga 3. Entrégrinden – ursprungligt läge

Bilaga 4. Entrégrinden – nytt läge

Bilaga 5. Blomstergången/ny plats för entrégrinden

.....
Karin Abelin, Box 1038, Båstad, tel 71391

.....
Marie-Thérèse Beiring, Thujagården, Båstad tel 71355

.....
Ulf Berggren, Varegårdsvägen, Torekov, tel 363164

.....
Tord Björklund, Pershögsgatan 3, 26933 Båstad, tel 75040

.....
Ingrid Björkman, Stiftsbyvägen 3, Båstad, tel 369732

.....
Per Fredlund, Ingas väg 15, Båstad, tel 74339

.....
Åsa Gray, Pershögsgatan 3, 26933 Båstad, tel 75040

.....
Joakim Gräbner, Lya Fäladväg 197, Båstad, tel 361813

.....
Thelma Jacobson, Sönnertorpsvägen 4, Båstad, tel 360021

.....
Helena Kruse, Plommonvägen 17, Båstad, tel 076 1708490

.....
Bengt Larsson, Pershögsgatan 16 B, 269 33 Båstad, tel 719 50

.....
Bodil Ellebaek Larsson, Pershögsgatan 16 B, 269 33 Båstad, tel 719 50

.....
Carlos Luna Ladugårdsvägen 34 b 269 38 Båstad

.....
Leo Nilsson, Smedjegatan 43, Torekov, tel 0709 229341

.....
Sven Olof Olofsson, Hindbärsvägen 28, Båstad, tel 70067

.....
Horst-Dieter och Karin Schmidt, Holmgrens väg 19, 26939 Båstad, tel 75240

.....
Gunilla Wickman, Vångavägen 31 b 269 38 Båstad

